Nájsť znalca

Dánsko

I. Zoznamy a registre znalcov

V Dánsku existuje niekoľko druhov znalcov a ich ustanovenie, konanie a to, či existuje verejný zoznam/register znalcov, závisí od toho, aký znalec je zapojený do prípadu.

Príklady znalcov:

odborný hodnotiteľ,

hodnotiteľ súdov pre reguláciu nájomného,

znalci v oblasti detí,

znalec na oceňovanie,

technickí znalci v menej závažných prípadoch.

V určitých oblastiach môžu poskytovať znalecké posudky tiež organizácie.

V niektorých prípadoch môže súd nájsť znalca v internej databáze, ku ktorej majú prístup všetky súdy v Dánsku. Konania o ustanovení týchto znalcov sa môžu líšiť, ale pre všetkých znalcov je spoločné to, že musia byť bezúhonní. Zoznam/register týchto znalcov sa niekedy uverejní aj na webovom sídle dánskych súdov, aby sa zabezpečila transparentnosť.

V iných prípadoch môže súd ustanoviť akúkoľvek osobu, ktorú považuje za vhodnú a spôsobilú. V týchto prípadoch majú niektoré verejné organizácie registre znalcov, z ktorých si súd môže vybrať, keď problém spadá do oblasti ich pôsobnosti, napríklad forenzná analýza. Ak neexistuje zoznam a ak sa obaja účastníci konania dohodnú, súd ustanoví znalca, ktorý sa javí ako spôsobilý. Môžu sa ustanoviť iba bezúhonné osoby.

II. Odbornosť znalcov

Neexistujú žiadne požiadavky na odbornosť znalcov. Súdny dvor nie je viazaný posudkom znalcov, ale môže ho voľne posúdiť. Platí to aj pre dôkaznú hodnotu dôkazu. V prípade, že dánska súdna správa posúdi žiadosti znalcov, ktorí by chceli pôsobiť ako znalci v menej závažných prípadoch, dánska súdna správa sa poradí s príslušnými odvetvovými organizáciami a vyžiada si výpis z registra trestov. Okrem tohto neexistujú žiadne požiadavky týkajúce sa vzdelania alebo odborného zázemia znalcov.

III. Odmeňovanie znalcov

Odmena závisí od toho, aký znalec je zapojený do prípadu.

Odmeny **odborných hodnotiteľov, hodnotiteľov súdov pre reguláciu nájomného a znalcov v oblasti detí** sú stanovené a pravidlá odmeňovania určuje dánska súdna správa (článok 93 zákona o správe súdnictva a článok 172 zákona o službách vo verejnom záujme).

V občianskych súdnych konaniach, kde je potrebný **znalecký posudok**, napr. technická správa, neexistujú žiadne predpísané sadzby ani obmedzenia odmien znalcov. K ich vyplateniu nesmie dôjsť vopred. Súd stanoví odmenu, ktorá sa má vyplatiť znalcovi ustanovenému súdom za jeho posudok a účasť na súde, ako aj za náhradu všetkých vzniknutých výdavkov. Pred rozhodnutím požiada súd strany konania o vyjadrenie. Súd zároveň rozhodne, ako sa má medzi stranami rozdeliť odmena znalca (článok 208 zákona o správe súdnictva).

Strana, ktorá požiadala súd, aby si vyžiadal znalecký posudok, a zákonný zástupca tejto strany, sú zodpovedné za príslušné náklady. Druhá strana a jej právny zástupca sú však tiež zodpovední za časť nákladov, ktorá súvisí so zodpovedaním jej otázok. Strana, ktorá požiadala o predvolanie znalca na účasť na pojednávaní, je v tejto súvislosti povinná uhradiť náklady. Súd môže nariadiť stranám, aby poskytli záruku na náklady na znalecký posudok, ktorý si vyžiadali (článok 208 zákona o správe súdnictva).

V trestnom konaní platia podobné pravidlá týkajúce sa znaleckých posudkov (s potrebnými úpravami) (článok 210 zákona o správe súdnictva).

Pokiaľ ide o technických znalcov **v menej závažných prípadoch**, znalci musia poskytnúť odhad očakávaných nákladov a pred dohodnutím odmeny nemôžu odpovedať na technické otázky. Následne sa strany musia vyjadriť k odhadu nákladov znalca. Je dôležité, že ak strany nemôžu poskytnúť záruku na náklady, súd môže rozhodnúť, že prípad bude pokračovať bez znaleckého posudku. Dánska súdna správa stanovila pravidlá (článok 404 zákona o správe súdnictva).

IV. Zodpovednosť znalcov

Na zodpovednosť znalcov sa nevzťahuje žiadne osobitné pravidlo. Znalec musí dodržiavať profesijné pravidlá, ktoré platia pre jeho odbor, nestrannosť a služobné tajomstvo. Ich zodpovednosť sa teda riadi všeobecnými občianskoprávnymi a zmluvnými pravidlami. Takéto pravidlá nestanovujú žiadne limity zodpovednosti.

Znalec, ktorý nespĺňa očakávané profesijné pravidlá, sa môže nahradiť, jeho odmena sa môže znížiť alebo sa môže dokonca považovať za zodpovedného za náklady.

Trestné správanie pri výkone činnosti môže viesť k obvineniu.

Napokon neexistuje žiadna povinnosť pokryť prípadnú zodpovednosť prostredníctvom poistenia zodpovednosti pri výkone povolania.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

Pravidlá týkajúce sa znaleckej činnosti sa nachádzajú v rôznych právnych predpisoch a závisia od druhu zúčastneného znalca. Väčšina pravidiel sa však nachádza v zákone o správe súdnictva (konsolidovaný zákon 2021-09-15 č. 1835). Pokiaľ ide o znalcov v oblasti detí, pravidlá sa čiastočne nachádzajú v zákone o službách vo verejnom záujme.

Časti zákona o správe súdnictva sú preložené do angličtiny.

1. Ustanovenie znalcov

V občianskoprávnych veciach môže znalcov ustanoviť súd alebo strany. Strana môže požiadať súd, aby poveril znalca, aby vypracoval posudok o jednej alebo viacerých otázkach.

V trestných veciach súd rozhodne, či by sa mal uskutočniť zásah znalca, ak o to požiada žalovaný alebo žalobca. Obhajoba aj obžaloba môžu predvolať znalcov.

Znalci musia nahlásiť akýkoľvek konflikt záujmov so stranou.

V menej závažných prípadoch (prípady bez ekonomickej hodnoty alebo s hodnotou nižšou ako 50 000 dánskych korún) sa sudca môže rozhodnúť vyžiadať si znalecký posudok. Znalcov, ktorí pôsobia v menej závažných prípadoch, ustanovuje dánska súdna správa.

a) Ustanovenie súdom

Predsedajúci sudca/súd ustanovuje odborných hodnotiteľov atď. pre jednotlivé prípady, v ktorých sa zastúpenie ich odbornosti považuje za nevyhnutné. Predsedajúci sudca vyberie znalca z príslušného zoznamu/registra/príslušnej internej databázy, ale v niektorých situáciách sa nimi nemusí riadiť. Skôr než predsedajúci sudca/súd rozhodne o ustanovení znalcov, môžu sa strany k rozhodnutiu vyjadriť.

V prípadoch, keď strany požadujú znalecký posudok, môžu ustanoviť znalca, ale súd nie je viazaný ich rozhodnutím. Ak sa strany dohodnú na mene znalca, sudca ho spravidla ustanoví (aj keď nie je povinný tak urobiť). Ak súd ustanoví znalca, mal by informovať strany o osobe, ktorú má v úmysle ustanoviť, a umožniť stranám, aby predložili svoje pripomienky. Ak existuje zoznam/register, súd alebo strana si zvyčajne vyberie znalca, ale nie vždy sú povinní tak urobiť.

b) Ustanovenie stranami

Ak strany chcú ustanoviť znalca, ktorý má vydať posudok, musia postupovať podľa konkrétneho postupu: vždy, keď si strany žiadajú znalecký posudok v občianskoprávnych veciach, musia podať písomnú žiadosť súdu. Žiadosť musí obsahovať informácie o účele znaleckého posudku a o predmete, ktorý sa má podrobiť znaleckému posudku.

Ak to súd povolí, strany musia predložiť súdu svoje otázky. Po prijatí otázok súd ustanoví jedného alebo viacerých znalcov. Ako je uvedené vyššie, strany tiež ustanovujú znalca, ale súd nie je viazaný ich ustanovením.

2. Konanie

a) Občianske súdne konanie

Konanie závisí od toho, aký znalec je zapojený do prípadu. Znalec je niekedy predvolaný na súdne pojednávanie, aby odpovedal na otázky týkajúce sa predmetu sporu, napr. znalec v oblasti detí odborník na rodinné právo, znalecký posudok v technických otázkach, a niekedy znalec musí iba vypracovať písomnú správu. Inokedy znalec vystupuje ako sudca a je súčasťou porád.

Nižšie sú uvedené dva príklady:

Odborný hodnotiteľ ustanovený predsedajúcim sudcom/súdom pre individuálny prípad, v ktorom sa zastúpenie jeho odbornosti považuje za potrebné, koná ako sudca (ale s odbornými znalosťami v špecifickej oblasti) a zúčastňuje sa na poradách súdu. Vo veciach rodinného práva budú súdu pomáhať znalci v oblasti detí.

V prípadoch, keď je znalecký posudok relevantný pre danú záležitosť, musí znalec odpovedať na otázky, ktoré dostane od súdu, písomnou správou adresovanou súdu. Znalec musí informovať strany o čase a mieste inšpekcie. Ak je znalecký posudok nedostatočný, súd môže znalcovi nariadiť, aby kontrolu vykonal znova alebo ju doplnil v dodatočnej písomnej správe. Existujú stanovené vzory na znalecké posudky. Súd nemonitoruje činnosť znalca. Po predložení posudku môžu strany položiť znalcovi ďalšie otázky, ak to súd povolí. Súd potom rozhodne, či majú byť doplňujúce otázky zodpovedané písomne znalcom v dodatočnej správe alebo ústne znalcom na súdnom pojednávaní. Znalec môže byť predvolaný aj na súdne pojednávanie, aby odpovedal na otázky týkajúce sa posudku.

Počas súdneho konania strany pripomienkujú písomné alebo ústne posudky znalca. V každom prípade sudca nie je nikdy viazaný posudkami znalca.

b) Iné

V trestnoprávnych veciach môžu byť znalci predvolaní aj ako svedkovia. Sú predvolaní a zvyčajne sa zúčastňujú na pojednávaní.

*Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (*Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 09/05/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.